

ETHISCH HANDVEST DER ASSESSOREN

RESOLUTIE OVER DE BELANGENCONFLICTEN EN DE BEROEPSETHIEK

I. RAPPEL VAN DE TOEPASSELIJKE WETTELIJKE BEPALINGEN

1. De onafhankelijkheid

Artikel IV.22 (4) WER bepaalt dat:

« § 4. De assessor-ondervoorzitter en de assessoren die in een zaak zitting hebben, mogen betreffende die zaak geen enkele instructie aanvaarden bij het nemen van de beslissingen in uitvoering van de opdrachten die dit boek hun geeft en in het bijzonder afdeling 2 van dit hoofdstuk. »

2. De wraking

Artikel IV.32 WER bepaalt:

« De voorzitter, de assessor-ondervoorzitter of de voor een zaak aangeduide assessoren, de auditeur-generaal en de door hem aangeduide auditeurs kunnen worden gewraakt om de redenen vermeld in artikel 828 van het Gerechtelijk Wetboek.

De persoon die weet dat er een wrakingsgrond tegen hem is, onthoudt zich. (...) »

Hieronder volgt de tekst van artikel 828 van het Gerechtelijk Wetboek:

Ieder rechter kan worden gewraakt om de volgende redenen:

(1°) wegens wettige verdenking;

(2°) indien de rechter of zijn echtgenoot persoonlijk belang bij het geschil heeft;

(3°) indien de rechter of zijn echtgenoot bloed- of aanverwant van de partijen of van een hunner in de rechte lijn is, (...); of in de zijlijn tot in de vierde graad, of indien de rechter bloed- of aanverwant in de voormelde graad is van de echtgenoot van een der partijen;

(4°) indien de rechter, zijn echtgenoot, hun bloed- of aanverwanten in de opgaande en de nederdalende lijn, een geschil hebben over een gelijksoortige aangelegenheid als waarover de partijen in geschil zijn;

(5°) indien in hun naam een geding aanhangig is voor een rechtbank waarin een van de partijen rechter is; indien zij schuldeiser of schuldenaar van een der partijen zijn;

(6°) indien een crimineel geding is gevoerd tussen hen en een van de partijen, of hun

echtgenoten, bloed- of aanverwanten in de rechte lijn;

(7°) indien er een burgerlijk geding hangende is tussen de rechter, zijn echtgenoot, hun bloedverwanten in de opgaande en de nederdalende lijn of hun aanverwanten in dezelfde lijn, en een van de partijen, en dat geding, indien het door de partij is ingesteld, begonnen is vóór het geding waarin de wraking wordt voorgedragen; indien dat geding, ingeval het afgehandeld is, binnen zes maanden vóór de wraking afgedaan is;

(8°) indien de rechter voogd, toezierende voogd of curator, bewindvoerder, begiftigde of vermoedelijk erfgenaam, meester of vennoot van een der partijen is; indien hij beheerder of commissaris is van enigerlei instelling, vennootschap of vereniging die partij is in het geding; indien een der partijen zijn begiftigde of vermoedelijke erfgenaam is;

(9°) indien de rechter raad gegeven, gepleit of geschreven heeft over het geschil; indien hij daarvan vroeger kennis heeft genomen als rechter of als scheidsrechter, behalve indien hij in dezelfde aanleg:

1. heeft medegewerkt aan een vonnis of een uitspraak alvorens recht te doen;

2. na uitspraak te hebben gedaan bij verstek, van de zaak kennis neemt op verzet;

3. na uitspraak te hebben gedaan op een voorziening, later van dezelfde zaak kennis neemt in verenigde kamers;

(10°) indien de rechter heeft deelgenomen aan een vonnis in eerste aanleg en hij van het geschil kennis neemt in hoger beroep;

(11°) indien hij als getuige is opgetreden; indien hij, sedert de aanvang van het geding, door een partij op haar kosten ontvangen is of geschenken van haar heeft aangenomen;

(12°) indien er tussen hem en een van de partijen een hoge graad van vijandschap bestaat; indien er zijnerzijds aanrandingen, mondelinge of schriftelijke beledigingen of bedreigingen hebben plaatsgehadt sinds de aanleg van het geding of binnen zes maanden vóór de voordracht van de wraking. »

3. Het beroepsgeheim

De assessoren zijn zich ten volle bewust van het feit dat zij, op grond van artikel IV.34 WER zijn:

« gebonden door het beroepsgeheim en mogen, onverminderd de bepalingen van onderafdeling 10 van Afdeling 2 en van de koninklijke besluiten uitgevaardigd met toepassing van artikel IV.43, tweede lid, de vertrouwelijke gegevens en informatie waarvan zij wegens hun functie kennis hebben gekregen aan geen enkele persoon of autoriteit bekendmaken, behalve wanneer zij worden opgeroepen om in rechte te getuigen.

Zij mogen deze gegevens en informatie enkel gebruiken voor het doel waarvoor deze gegevens werden ingewonnen. »

Evenzeer relevant is in dit verband de wetgeving inzake het misdrijf misbruik van voorkennis.¹

4. Tucht

Artikel IV.33 WER bepaalt :

« Het hof van beroep te Brussel kan op gemotiveerde wijze (...), aan de assessor ondervoorzitter, de assessoren, (...) een terechtwijzing, een blaam of een inhouding van wedde als tuchtrechtelijke sanctie opleggen. Het hof kan hen ook vervallen verklaren van hun ambt of hen schorsen. »

5. Onverenigbaarheden

Artikel IV.37 (2) en (3) WER bepaalt :

« § 2. De functie van assessor-ondervoorzitter of assessor is onverenigbaar met de uitoefening van een openbaar mandaat toegekend door verkiezing op een ander niveau dan het lokale of provinciale niveau, met elke bezoldigde functie of openbaar ambt van politieke of administratieve aard met uitzondering van ambten in instellingen van hoger onderwijs, met de ambten van notaris en gerechtsdeurwaarder, met de militaire status en met de functie van bedienaar van een erkende eredienst.

§ 3. Van de eerste en tweede paragraaf mag enkel worden afgeweken:

(...)

2° wanneer het de uitoefening betreft van de functie van lid van een examencommissie;

3° wanneer het de deelname betreft aan een commissie, een raad of een adviescomité, voor zover het aantal opdrachten of functies beperkt is tot twee en het gaat om opdrachten of functies die onbezoldigd worden uitgeoefend.

Deze afwijkingen worden toegekend door de voorzitter, en indien het hem betreft, door de voorzitter van het hof van beroep te Brussel. »

¹ Artikel 25, §1, 1°, a) van de Wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten verklaart dat: « Het is aan eenieder verboden (...) die over informatie beschikt waarvan hij weet of zou moeten weten dat het voorkennis betreft, om (...) voor eigen of voor andermans rekening, rechtstreeks of onrechtstreeks de financiële instrumenten waarop deze voorkennis betrekking heeft (...) te verkrijgen of te vervreemden of te pogen deze te verkrijgen of te vervreemden ». Artikel 25, § 3, 1°, van dezelfde wet verduidelijkt dat deze verbodsbepaling van toepassing is op handelingen die betrekking hebben op financiële instrumenten die zijn toegelaten tot de verhandeling op een Belgische gereguleerde markt. Bovendien bepaalt artikel 2, 14° van de Wet van 2 augustus 2002 dat « elke niet openbaar gemaakte informatie die nauwkeurig is en rechtstreeks of onrechtstreeks betrekking heeft op één of meer emittenten van financiële instrumenten of op één of meer financiële instrumenten, en die, indien zij openbaar zou worden gemaakt, de koers van deze financiële instrumenten of deze van daarvan afgeleide financiële instrumenten aanzienlijk zou kunnen beïnvloeden, (...)» voorkennis vormt.

Artikel IV.38, eerste alinea WER, bepaalt :

« De voorzitter, de assessor-ondervoorzitter of assessoren die zitten in een zaak, de auditeur-generaal, de directeurs economische en juridische studies en de personeelsleden van de Belgische Mededingingsautoriteit, alsmede iedereen die onder hun gezag werkt, mogen mondeling noch schriftelijk de betrokkenen in een zaak verdedigen; zij mogen hun ook geen consult geven. ».

6. De sancties

Artikel XV.70 WER bepaalt :

« De inbreuken op de bepalingen van dit Wetboek worden bestraft met een sanctie tussen niveau 1 en niveau 6.

(...)

De sanctie van niveau 2 bestaat uit een strafrechtelijke geldboete van 26 tot 10.000 euro.

(...)

De sanctie van niveau 5 bestaat uit een strafrechtelijke geldboete van 250 tot 100.000 euro en een gevangenisstraf van één maand tot één jaar of uit één van die straffen alleen.

(...) »

Artikel XV.80 WER bepaalt :

« Elke inbreuk op de artikelen IV.13 en IV.14 wordt bestraft met een sanctie van niveau 2. Elke inbreuk op het besluit bedoeld in artikel IV.15 wordt bestraft met een sanctie van niveau 5.

Het gebruik of de openbaarmaking van de met toepassing van de bepalingen van het Boek IV verkregen bescheiden of inlichtingen, voor andere doeleinden dan de toepassing van het Boek IV en de artikelen 101 en 102 VWEU, wordt bestraft met een sanctie van niveau 5.

Elke inbreuk op de artikelen IV.34 en IV.35 wordt eveneens bestraft met een sanctie van niveau 5.»

II. RESOLUTIE OVER HET BELANGENCONFLICT

1. Het begrip belangenconflict

De assessoren oefenen hun mandaat uit op onafhankelijke wijze en ze vermijden elk belangenconflict.

2. Verplichting tot openbaarmaking

Een assessor die wordt geroepen om te zetelen in het College, zal aan de Voorzitter het bestaan melden van belangen, relaties of zaken waarvan hij redelijkerwijze kennis heeft en die op zijn onafhankelijkheid een invloed kunnen hebben of aanleiding kunnen geven tot gerechtvaardigde twijfels omtrent zijn onafhankelijkheid. Ter illustratie, afgezien van de gevallen van wraking bedoeld in artikel 828 Gerechtelijk Wetboek, hebben de assessoren besloten om de volgende omstandigheden en gevallen te melden aan de Voorzitter van de Autoriteit:

- (1) Hetzij hijzelf, de onderneming, de vennootschap, de organisatie, het bestuur of de vereniging waarvan de assessor deel uitmaakt, hetzij een onderneming die hijzelf, zijn vennootschap of een lid van zijn organisatie, bestuur, of vereniging op dat ogenblik adviseert of verdedigt inzake mededingingsrecht:
 - partij is in de zaak die voor het Mededingingscollege gebracht wordt of in een procedure voor een rechterlijke instantie of een andere bestuurlijke autoriteit die hetzelfde voorwerp heeft; of
 - bij een geschil over eenzelfde vraag als die welke is voorgelegd aan het Mededingingscollege.
- (2) Indien er persoonlijke banden zijn (huwelijkse, familie-, commerciële of vermogensrechtelijke banden) tussen de assessor en één van de bedrijfsleiders of leden van het hoger leidinggevend personeel van een onderneming die partij is in de procedure voor het Mededingingscollege of waarvan redelijkerwijze een verzoek tot tussenkomst kan verwacht worden;
- (3) Indien de assessor in de 3 jaren vóór het verzoek tot aanwijzing heeft gewerkt voor een onderneming die partij in de procedure voor het Mededingingscollege is;
- (4) Indien de assessor overweegt te werken voor een onderneming die partij in de procedure voor het Mededingingscollege is.

De voorzitter zal een beslissing nemen op basis van deze informatie.

3. Bijzondere procedure inzake clementieverzoeken

De assessoren die worden uitgenodigd geroepen om te zetelen in een College dat zich dient uit te spreken over een clementieverzoek in toepassing van artikel IV.46, § 1, tweede alinea WER, en die krachtens hun beroepsregels die taak niet mogen aanvaarden zonder hun collega's te informeren over de identiteit van de clementieverzoekers en de ondernemingen die ten gevolge van het verzoek het voorwerp van een onderzoek zouden kunnen uitmaken, brengen de Voorzitter hiervan op de hoogte en kunnen worden beschouwd als assessoren die een belangenconflict hebben.

4. Onthouding van tussenkomsten na beslissing

In geen enkele hoedanigheid, nemen de assessoren deel in een procedure betreffende de beroepen tegen of de burgerlijke/strafrechtelijke gevolgen van de zaken waarin zij zijn geroepen om te zetelen behalve als rechter of arbiter indien de voorschriften die van toepassing zijn op rechters en arbiters dit toelaten.

III. RESOLUTIE OVER DE ONTHOUDINGSPLICHT

Onafgezien van hun onderworpenheid aan het beroepsgeheim (artikel IV.34 WER, hierboven weergegeven), moeten de assessoren zich onthouden van het becommentariëren van iedere zaak waarin ze zetelen of hebben gezeteld en van het publiceren over een dergelijke zaak tenzij met toestemming van de Voorzitter.

De discretieplicht omvat in het bijzonder:

- de inhoud van het dossier van de zaken die door de Autoriteit worden behandeld;
- de inhoud van de hoorzittingen, de rechtszittingen en de beraadslagingen; en
- de uitwisselingen tussen het Mededingingscollege en andere mededingingsautoriteiten.

*

* *